

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บทนำ

เป็นที่ยอมรับกันว่า นอกเหนือจากปัจจัยซึ่งนำบทความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์แล้ว การศึกษายังเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งอีกประการหนึ่งสำหรับชีวิตยุคปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญยิ่งสำหรับสร้างความเจริญของบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เบอร์ทรันด์ รัสเซล (Burtrand Russel) มีความเห็นว่า "การศึกษาจะก่อให้เกิดความเจริญของงานและสร้างวัฒนธรรมให้เกิดแก่บุคคล"^๑ และ ฌอน ม้ากะจันทร์ ก็ได้เห็นว่า "ชีวิตย่อมขาดคุณค่าสำคัญที่เรียกว่า อารยธรรม ถ้าคนเราเกิดมาโดยมิได้รับการศึกษาอย่างเพียงพอ"^๒

นอกจากจะมีความสำคัญต่อบุคคลแล้ว สังคมและประเทศชาติก็อาศัยการศึกษานี้เองเป็นพื้นฐานสร้างความเจริญโดยใช้เป็นเครื่องมือพัฒนากำลังคน (manpower) ซึ่งจะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมต่อไป เช่นที่ สิบปนนท์ เกตุทัต ได้กล่าวไว้ว่า "การพัฒนาประเทศไม่ว่าทางด้านเศรษฐกิจหรือสังคม จะบรรลุความสำเร็จได้ย่อมอาศัยพื้นฐานทางการศึกษาของ

^๑Burtrand Russel, The Negative Theory of Education : the Teacher and the Taught (New York : AcDelta Book Dell Publishing Co., 1963), p. 212.

^๒ฌอน ม้ากะจันทร์, ทฤษฎีการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร (กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, ๒๕๑๔), หน้า ๑.

พลเมืองเป็นสำคัญ”^๑ ดังนั้นในการพัฒนาประเทศให้เจริญยิ่งขึ้น จะมุ่งแต่เฉพาะด้านสังคม เศรษฐกิจ หรือการเมืองเท่านั้นไม่ได้ หากต้องนึกถึงการพัฒนาทางด้านสติปัญญาหรือการศึกษาของพลเมืองควบคู่กันไปด้วย เพราะการพัฒนาการศึกษานั้น เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงและวิทยาการก้าวหน้ามากขึ้น/ ต้องมีการวางแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมขึ้นมาใหม่ ในการนี้ก็จำเป็นต้องวางแผนพัฒนาการศึกษาใหม่เช่นกันและนี่เอง เป็นที่มาของการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช ๒๕๒๐ พร้อมทั้ง ความเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาของไทยนับแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๑ เป็นต้นมา

เมื่อระบบการศึกษาเปลี่ยนไป หลักสูตรก็ควรจะต้องได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้อง เหมาะสม ทั้งข้อเขียนของจูเลียส ไนเยเรว่า "ในการปรับปรุงการศึกษา สิ่งที่จะต้องเปลี่ยนแปลง ก็คือ หลักสูตร"^๒ กระทรวงศึกษาธิการซึ่งตระหนักในเรื่องนี้ดี จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรใหม่ที่ได้นำมาดำเนินการปรับปรุงมาแล้วตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๑๓ เพื่อให้สอดคล้อง กับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่”

ในส่วนที่เกี่ยวกับการมัธยมศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๒๐ ได้กำหนดแนวนโยบายไว้ว่า "มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม"^๓ หลักสูตรจึงต้องกำหนดโครงสร้างและวัตถุประสงค์ให้

^๑สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับ ๔ พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๕ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ๒๕๒๐), คำนำ.

^๒จูเลียส ไนเยเร, "การศึกษาเพื่อความอยู่รอดของชาติ", การศึกษาเพื่อมวลชน (กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, ๒๕๑๗), หน้า ๑๔.

^๓กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ (กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๐), คำนำ.

^๔สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๒๐ (กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, ๒๕๒๐), หน้า ๘.

สอดคล้องกับแนวนโยบายดังกล่าว โดยจัดรายวิชาต่าง ๆ เป็น ๔ กลุ่ม แต่ละกลุ่มวิชาประกอบด้วยรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งจำแนกเป็น ๒ ลักษณะ คือ วิชาบังคับ กับ วิชาเลือก

สำหรับกลุ่มวิชาภาษา , ตามโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ กำหนดให้ภาษาไทยเป็นวิชาบังคับในจำนวนหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด ๑๒ หน่วย และมีวิชาเลือกสำหรับผู้สนใจและถนัดวิชาอื่นอีก ๖ หน่วย ทั้งนี้ก็เป็นไปอย่างสอดคล้องกับที่แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๒๐ กำหนดไว้ในตอนหนึ่งว่า "รัฐพึงจัดการศึกษาให้ประชาชนชาวไทยทุกคนสามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดีในการติดต่อทำความเข้าใจกัน"^๑ นั้นเอง เพราะเป็นที่ตระหนักกันดีว่า ภาษามีบทบาทสำคัญต่อชีวิตมนุษย์เพียงใด ภาษาเป็นเครื่องสื่อความเข้าใจ ใช้ในการติดต่อทุกวิถีทาง ทั้งยังใช้เป็นเครื่องมือสำหรับช่วยเพิ่มพูนความรู้ต่าง ๆ อีกด้วย นอกเหนือจากการเป็นเครื่องแสดงถึงลักษณะเฉพาะของประเทศชาติ ประโยชน์ที่ได้รับจากภาษาจึงมีอยู่มาก วงการศึกษาต่างเล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงมักมีการกำหนดให้ภาษาเป็นวิชาพื้นฐานวิชาหนึ่งซึ่งควรจะต้องศึกษากันไว้ เช่น ประสพการณ์ทิม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ เล่าไว้ในหนังสือภาษาไทย วิชาที่ถูกลืม ว่า "ทุกประเทศที่เจริญทางการศึกษาเท่าที่ได้เห็นมาและที่ได้ทราบจากผู้อื่น วิชาภาษาของตนเองเป็นวิชาบังคับต้องสอนให้ได้ทุกระดับในบันไดการศึกษา"^๒ และผลการประชุมทางวิชาการของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็กตามรายงานการประชุมตอนหนึ่งก็ระบุว่า "ภาษาเป็นวิชาที่

^๑สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๒๐, หน้า ๔.

^๒ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ภาษาไทย วิชาที่ถูกลืม (กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์, ๒๕๒๐), หน้า ๔.

สำคัญที่สุดในบรรดาวิชาต่าง ๆ ที่บรรจุไว้ในหลักสูตร"^๑ ทั้งนี้ก็เห็นจะเป็น เพราะคุณค่าของ ภาษาตามที่กล่าวมาซึ่งอาจจะสรุปได้อีกครั้งหนึ่งจากคำพูดของเจตนา นาควัชระ ว่า "ภาษา เป็นสื่อความคิด ความรู้ และวิทยาการ"^๒ นั้นเอง ด้วยเหตุนี้วิชาภาษาไทยจึงได้รับยกย่องว่าเป็นวิชาสำคัญและเป็นวิชาบังคับสำหรับหลักสูตรระดับต่าง ๆ เสมอมา โดยเฉพาะ ระดับมัธยมศึกษาถือว่าวิชานี้มีประโยชน์ต่อผู้เรียนมาก ดังข้อความที่ปรากฏในหนังสือวิชาภาษาไทย ต่อไปนี้

วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนมาก ถ้าครูรู้จักจัดรายการสอน เนื้อหาวิชา และวิธีสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และความต้องการของเด็กวัยนั้นอย่างเหมาะสมแล้ว วิชาภาษาไทยจะเป็น เครื่องมืออันดียิ่งในการช่วยส่งเสริมความเจริญของเด็กวัยนี้"

เมื่อหลักสูตรเป็นหัวใจของการเรียนการสอนสิ่งที่อ้าง บัวศรีได้กล่าวว่า "องค์ประกอบสำคัญที่มีส่วนพาดพิงต่อการเรียนคือ หลักสูตร หลักสูตรเป็นกุญแจดอกแรกที่น่าไปสู่หลักชัยของการศึกษา เป็นการแปลความมุ่งหมายของการศึกษาออกเป็นแนวปฏิบัติสำหรับครู และนักเรียนได้ใช้ในการสอนต่อไป"^๓ การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพจึงขึ้นกับสิ่งสำคัญประการหนึ่ง คือการที่ผู้สอนศึกษาและมีความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร เพื่อจะได้

^๑สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก, รายงานการประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับการวิจัย เพื่อประเมินผลหลักสูตรประถมศึกษาในประเทศภาคพื้น เอเชีย (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๑๒), หน้า ๑๔.

^๒เจตนา นาควัชระ, "นานาทรรศนะเรื่องหลักสูตรมัธยมศึกษา", การพัฒนาหลักสูตรมัธยมศึกษา (เอกสารวิชาการสัมมนาศึกษานิเทศน์ กรมวิสามัญศึกษา ณ ศูนย์ฝึกอบรมกรมวิสามัญศึกษาและสวางคนิवास ระหว่างวันที่ ๑ - ๖ กันยายน ๒๕๑๒), ไม่ระบุหน้า

"กระทรวงศึกษาธิการ, "วิชาภาษาไทย", คู่มือครูประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม ๑ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, ๒๕๑๔); หน้า ๕.

^๓อ้าง บัวศรี, "การปรับปรุงการสอนการเรียนในโรงเรียน", ประมวลบทความเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา (พระนคร : กรมสามัญศึกษา, ๒๕๑๓), หน้า ๕๒๔.

เตรียมจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ประมวลไว้ ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดและเป็นปัจจัยสำคัญกว่าปัจจัยอื่นใดในกระบวนการเรียนการสอน เช่นความเห็นของ นิดา สะเพียรชัย ว่า "ครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญมากที่จะทำให้การเรียนการสอนมีผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร ถ้าผู้สอนไม่รู้จุดมุ่งหมายของวิชาที่ตนสอน ก็จะไม่ได้อะไร" การที่หลักสูตรจะสัมฤทธิ์ผลได้เพียงใดหรือไม่มันจึงขึ้นอยู่กับครูเป็นสำคัญ เพราะครูเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้ไปปฏิบัติ และไปพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก

มีผู้สำรวจพบว่าปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยส่วนหนึ่งนั้นเนื่องมาจากหลักสูตรและตัวครู เช่น รองรัตน์ อิศรภักดีและเทือก กุสุมา ณ อยุธยา พบว่า "ครูยังไม่เข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรภาษาไทยอย่างเพียงพอ"^๒ สุจริต เพียรชอบและสายใจ อินทรมพรรย ก็กล่าวถึงการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย ประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓ และหลักสูตรฯ พุทธศักราช ๒๕๒๑ ว่าทำให้ครูสับสนและเกิดปัญหาตึง ๆ เช่น เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรไม่พอเพียง จุดมุ่งหมายของหลักสูตรวางไว้กว้างเกินไปเป็นขีดหาในการปฏิบัติให้บรรลุจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชาซ้ำซ้อน เวลาที่กำหนดให้น้อยเกินไป ครูไม่เข้าใจหลักสูตร เป็นต้น และยังได้อ้างถึงการสำรวจของคณะนิสิตปริกษาโท สาขาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าพบปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยในทำนองคล้ายคลึงกันคือ ความมุ่งหมายของหลักสูตรกว้างเกินไป เนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนกันมากและไม่เหมาะสมกับผู้เรียน"^๓

^๑ นิดา สะเพียรชัย, "นานาทรรศนะ เรื่องหลักสูตรมัธยมศึกษา", การพัฒนาหลักสูตรมัธยมศึกษา, ไม่ระบุหน้า.

^๒ รองรัตน์ อิศรภักดี และเทือก กุสุมา ณ อยุธยา, ภาษาไทย ตอน ๑ วิธีสอนภาษาไทย (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, ๒๕๑๗), หน้า ๓.

^๓ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย, วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา (แผนกวิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐), หน้า

เนื่องจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ เป็นหลักสูตรใหม่ ซึ่งปรับปรุงขึ้นมาใช้แทนหลักสูตรฯ พุทธศักราช ๒๕๐๓ ได้ประมาณ ๒ ปีการศึกษา เท่าที่ทราบยังไม่มีใครได้ศึกษาไว้ ผู้วิจัยเองมีโอกาสศึกษาริวิจัยเกี่ยวกับเรื่องของหลักสูตรมัธยมศึกษามาพอสมควรจึงสนใจและปรารถนาที่จะศึกษาริวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรนี้เป็นเบื้องต้น แต่เนื่องจากเรื่องของหลักสูตรค่อนข้างจะกว้างขวางประกอบด้วยผู้วิจัยสนใจและเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เป็นพิเศษโดยได้เลือกศึกษามาตลอดนับแต่ระดับการศึกษาชั้นปริญญาบัณฑิต ทั้งยังเป็นครูสอนวิชานี้ในระดับมัธยมศึกษาด้วย ผู้วิจัยจึงเลือกปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้า เรื่องเด็กที่ว่า "บุคคลที่มีความชำนาญในสาขาวิชาใดก็อาจรับหน้าที่ศึกษาค้นคว้าส่วนของหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาของตน"^๑ โดยจะศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ในเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย

สำหรับด้านวิธีการศึกษา ผู้วิจัยก็อาศัยแนวของที่ประชุมสถาบันระหว่างชาติ ซึ่งเสนอไว้ ๓ วิธี คือ

วิธีแรก เป็นการพิจารณาโครงสร้างของหลักสูตร และความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ที่ประกอบกันเป็นโครงสร้างนั้น วิธีที่สองเป็นการศึกษาประสิทธิภาพของกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร อาทิ เช่นวิธีสอน อุปกรณ์การสอน และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในห้องเรียน เป็นต้น ส่วนวิธีที่สามเป็นการศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตร ซึ่งหมายถึงการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนนั่นเอง^๒

ความจำกัดของเวลา กำลังคน และกำลังเงิน ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถใช้ระเบียบวิธีทั้งสามควบคู่กันไปตามที่ควรจะเป็นได้ ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา

^๑สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้า เรื่องเด็ก, รายงานการประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อประเมินผลหลักสูตรประถมศึกษาในภาคพื้นเอเชีย, หน้า ๑๑.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔ - ๕.

พื้นฐานของนักเรียนประถมที่จะขึ้นไปเรียนในระดับมัธยมจะแตกต่างกันไป กระทรวง
ศึกษาธิการจะต้องปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นให้จริงจัง เพื่อให้สอดคล้องกับ
หลักสูตรประถมศึกษาใหม่^๑

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับ
 - ก. ความมุ่งหมายและเนื้อหาของหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑
 - ข. การใช้หลักสูตร ประมวลการสอน แบบเรียน และเอกสารต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
 - ค. การใช้อุปกรณ์การสอนวิชาภาษาไทย
 - ง. การจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
 - จ. การวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทย
 - ฉ. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย
๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ระหว่างครูภาษาไทยในเขตกรุงเทพมหานครและครูภาษาไทยในเขตการศึกษา ๑๒
๓. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช ๒๕๒๑ ให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนเสนอแนะแนวทางในการจัดและปรับปรุงหลักสูตร

สมมติฐานในการวิจัย

วัตถุประสงค์สำคัญประการหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ระหว่างครูภาษาไทยในเขตกรุงเทพมหานคร และครูภาษาไทยในเขตการศึกษา ๑๒ ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานไว้ว่า ความคิดเห็นของครูภาษาไทยทั้งสองเขตไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้จะเป็นไปตามขอบข่ายของวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือ

๑. มุ่งศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากรเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑
๒. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้วิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตกรุงเทพมหานครกับเขตการศึกษา ๑๒
๓. การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการวิจัยครั้งนี้จะคำนึงถึงแต่เฉพาะความแตกต่างระหว่างเขตของกลุ่มตัวอย่างดังข้อ ๒ เท่านั้น ไม่คำนึงถึงสภาพอื่นที่นอกเหนือไปจากนี้

ข้อตกลงเบื้องต้น

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มาจากแบบสอบถามความคิดเห็นของครูภาษาไทย โดยถือว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนมีความจริงใจ ไร้อคติ และได้มุ่งหวังประโยชน์อื่นใด

ความจำกัดของการวิจัย

ข้อจำกัดของงานวิจัยนี้อาจจะมีอยู่บ้าง เนื่องจาก

๑. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้เป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลนั้นอาจครอบคลุมเนื้อหาได้ไม่ครบถ้วน ผลการวิจัยจึงอาจไม่สมบูรณ์นัก
๒. กลุ่มตัวอย่างประชากรอาจตอบแบบสอบถามตามความรู้สึกและสภาพแวดล้อม

มากกว่าการคำนึงถึงข้อเท็จจริง ซึ่งอาจเป็นเหตุให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนได้บ้าง

คำจำกัดความ

คำบางคำที่ใช้ในงานวิจัยนี้และมีความหมายพิเศษโดยเฉพาะ ได้แก่

๑. ความคิดเห็น หมายถึง ความคิด ความเข้าใจ การประมาณคุณค่าในเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรฯ หรือการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน
๒. หลักสูตรฯ หมายถึง หลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ซึ่งประกาศใช้เมื่อ ๓ ตุลาคม ๒๕๒๐
๓. ครูภาษาไทย หมายถึง ครูประจำการซึ่งสอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ม. ๑) และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ (ม. ๒) ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๒๒
๔. ครูภาษาไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร หมายถึง ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด ศอศกกรมมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีสถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
๕. ครูภาษาไทยในเขตการศึกษา ๑๒ หมายถึง ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในเขตการศึกษา ๑๒ หรือในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด
๖. หน่วยการเรียน หมายถึง ค่าคะแนนที่กำหนดให้แต่ละวิชาโดยถือเกณฑ์จากสัดส่วนของเวลาที่ใช้ในการเรียนเป็นคาบต่อสัปดาห์ เวลาเรียน ๑ คาบต่อสัปดาห์ มีค่าเป็น .๕ หน่วยการเรียน

ประโยชน์ของการวิจัย

๑. เป็นประโยชน์แก่ผู้บริหาร และผู้จัดทำหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ นี้ ทำให้ทราบความเหมาะสมของหลักสูตรจากการที่ครูนำไปใช้ ตลอดจนได้ทราบปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้
๒. เป็นแนวทางในการจัดและปรับปรุงหลักสูตร ประมวลการสอน คู่มือ แบบเรียน อุปกรณ์และกิจกรรมต่าง ๆ ในหมวดวิชาภาษาไทย
๓. เป็นแนวทางดำเนินการช่วยเหลือตามความต้องการของครูภาษาไทย
๔. เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรในโอกาสต่อไป
๕. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับหลักสูตรฯ ยิ่งขึ้น
๖. เป็นแนวทางในการวิจัยต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย